VOORBLAD RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Verordening Riool- en Waterzorgheffing Westland 2027.

BESLISPUNTEN

1. De Verordening Riool- en Waterzorgheffing Westland 2027 vast te stellen.

ARGUMENTEN, RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Argumenten:

1.1. Om de geraamde opbrengst uit de (meerjaren)begroting te realiseren dienen de huidige tarieven met de inflatiecorrectie van 2,3% te worden verhoogd, behoudens een aanpassing als gevolg van de waardeontwikkeling.

1.2. Tekorten kunnen worden onttrokken aan de Voorziening riolering.

2. De geraamde opbrengst van de riool en waterzorgheffing stijgt als gevolg van de voorgestelde tariefsverhoging.

Kanttekeningen:

1. De tarieven rioolheffing zijn nog niet kostendekkend.

2. De stijging van de woonlasten in 2027 bedraagt 10%.

3. In de berekening van de tarieven is uitgegaan van de stand van de herwaardering van 9 oktober 2026.

Risico:

1. Het vaststellen van de tarieven van de rioolheffing (eigenarendeel) in een vroegtijdig stadium, kan een financieel risico inhouden.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

AANLEIDING

Inleiding/aanleiding
De Wet gemeentelijke watertaken regelt onder meer de 'verbrede' rioolheffing. Gemeenten hebben de wettelijke zorgplicht voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Om deze zorgplichten te bekostigen heeft de gemeente de verbrede rioolheffing ingevoerd. De verbrede rioolheffing is gebaseerd op artikel 228a van de Gemeentewet. Het karakter van de rioolheffing is een bestemmingsheffing waarmee kosten kunnen worden verhaald om collectieve maatregelen te treffen die de gemeente noodzakelijk acht voor een doelmatig werkende riolering en overige maatregelen ten aanzien van hemelwater en grondwater.

De opbrengst van de riool- en waterzorgheffing mag alleen worden benut voor de dekking van de kosten die verband houden met de aanleg, instandhouding en onderhoud van het gemeentelijke rioolstelsel alsmede het treffen van maatregelen betreffende afvalwater, hemelwater en grondwater.

Bij de vaststelling van de gebruikerstarieven van percelen die in hoofdzaak tot woning dienen wordt rekening gehouden met de differentiatie één-, twee- en meerpersoonshuishoudens. Indien er geen feitelijk gebruiker is aan te wijzen, is het (laagste) tarief van een eenpersoonshuishouden van toepassing. Daarnaast is er ook een tarief voor percelen die niet in hoofdzaak tot woning dienen, zoals bedrijven en instellingen. Er wordt geen rioolheffing gebruikersdeel geheven voor onroerende zaken met een WOZ-waarde tot € 70.000.

De eigenarentarieven worden gebaseerd op de WOZ-waarde van de onroerende zaak. Onderscheid is gemaakt tussen een tarief voor woningen en een tarief voor niet-woningen. De eigenarentarieven worden berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaak. Het maximum aanslagbedrag bedraagt € 30.000.

DOELSTELLING

De doelstellingen zijn:
- het voeren van een kostendekkend beleid ten aanzien van de rioolheffing. Hierbij mogen de geraamde baten niet hoger zijn dan de geraamde lasten. En eventuele tekorten, opbrengsten uit de rioolheffing en gespaarde gelden als gevolg van uitgestelde werkzaamheden worden ondergebracht in de voorziening artikel 44 lid:2 BBV riolering.
- de geraamde opbrengst te realiseren door de tarieven rioolheffing met 2,3% te verhogen en een compensatie te bieden voor de waardeontwikkeling voor de tarieven rioolheffing eigenaren.

ARGUMENTATIE

1.1 Om de geraamde opbrengst uit de (meerjaren)begroting te realiseren dienen de huidige tarieven met de inflatiecorrectie van 2,3% te worden verhoogd, behoudens een aanpassing als gevolg van de waardeontwikkeling.

Op basis van de door de gemeente uitgevoerde marktanalyse wordt voor de woningen uitgegaan van een stijging van 7%. Voor de niet-woningen wordt uitgegaan van een stijging van 4%.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

De waarde van de onroerende zaak per 1 januari 2027 wordt bepaald naar de waardepeildatum 1 januari 2026. Om de gemiddelde waardestijging niet van invloed te laten zijn op de opbrengst van de riool- en waterzorgheffing (eigenaren woningen), wordt voorgesteld het tarief van de riool- en waterzorgheffing eigenaren woningen met (ongeveer) hetzelfde percentage te verlagen. De tarieven voor het gebruikersdeel zijn deelbaar door 12, in verband met de heffing per maand.

Gemiddelde waardeontwikkeling

WOZ-waarde	%
Woningen	7%
Niet-woningen	4%

Berekening tarief rioolheffing (eigenaren):			
Rioolheffing 2027	**%**	**Tarief woningen eigendom**	**Tarief niet-woningen eigendom**
Tarieven exclusief waardeontwikkeling		0,0151	0,0426
Waardeontwikkeling woningen (WOZ):	7,00%		
betekent een correctie van het tarief met:	-6,54%	-0,00099	
Waardeontwikkeling niet-woningen (WOZ)	4,00%		
betekent een correctie van het tarief met:	-3,85%		-0,00164
Tarieven inclusief waardeontwikkeling		**0,01411**	**0,04096**
Verhoging tarief conform begroting 2027	2,30%	0,00032	0,00094
Nieuw tarief 2027 niet afgerond		0,01444	0,04190
Nieuw tarief 2027		**0,0144**	**0,0419**

1.2 Tekorten kunnen worden onttrokken aan de Voorziening riolering.

2. *De geraamde opbrengst van de riool en waterzorgheffing stijgt als gevolg van de voorgestelde tariefsverhoging.*

Bij de (meerjaren)begroting was nog geen rekening gehouden met de verwachte structurele meeropbrengst.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Kanttekeningen:

1. De tarieven rioolheffing zijn nog niet kostendekkend.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

Overzicht kostendekkendheid Riool- en waterzorgheffing:

Rioolheffing	Baten 2027	Lasten 2027
7.2 Kosten taakveld Riolering incl. (omslag)rente		13.286.200
7.2 Dotatie vervangingsinvestering, artikel 44 lid 1		3.375.000
7.2 Verkeer en vervoer (straatreiniging)		356.500
2.4 Economische havens en waterwegen		994.400
Netto kosten taakveld		**18.012.100**
Toe te rekenen kosten:		
0.4 Overhead incl. (omslagrente)		1.501.700
Btw		1.540.400
Opbrengst heffingen:		
7.2 Riolering (plus areaaluitbreiding)	19.500.500	
6.3 Inkomstenregeling (kwijtschelding)	-263.300	
Totaal rioolheffing	**19.237.200**	**21.054.200**
Dekkingspercentage voor mutatie voorziening		**91,4%**
Onttrekking voorziening artikel 44 lid 2	1.817.000	
Dekkingspercentage 2027		**100,00%**
Dekkingspercentage 2026		*100,00%*

Toelichting riool- en waterzorgheffing:

- De kosten, die toegerekend worden vanuit taakveld 2.1 Verkeer en vervoer, zijn de kosten van straatreiniging. Vanuit taakveld 2.4 Waterwegen worden de kosten voor duikers toegerekend. De straatreiniging wordt door de gemeente uitgevoerd met het oog op het functioneren van de riolering, verkeerd aanbieden van afval en de verkeersveiligheid. Een exacte verdeling over de onderdelen is niet te bepalen. Wij schatten in dat 15% van de kosten van de straatreiniging betrekking heeft op de riolering. De kosten voor de duikers worden voor 100% toegerekend aan de riolering;
- De overige kosten, die toegerekend worden vanuit taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen betreffen de kosten van de watertaken. Deze kosten worden voor 70% toegerekend aan de riolering. De overige 30% wordt gezien als kosten voor de vaarroutes;
- Conform de Kadernota 2025 vindt vanaf 2026 geen structurele dotatie plaats in de egalisatievoorziening riolering. Aan de raad zal een nieuw beheerplan voor de riolering en waterzorg worden voorgelegd. Dit beheerplan is de basis voor de uitvoering in de komende jaren. Op basis van het huidige en toekomstige areaal en het nieuwe beheerplan kan vooruitgekeken worden en kan bepaald worden hoe de riolering en waterzorg financieel gedekt gaan worden.
- Voorziening toekomstige rioolvervangingsinvesteringen (Voorziening artikel 44 lid 1d BBV): in het tarief mogen spaarbedragen voor toekomstige vervangingsinvesteringen worden meegenomen. Deze worden als last genomen in de exploitatie en toegevoegd aan de voorziening. De voorziening toekomstige rioolvervangingsinvesteringen bedraagt op 1 januari 2027 € 11,5 miljoen. In 2027 bedraagt de storting € 3,4 miljoen en de geraamde onttrekking € 0,8 miljoen;

- Voorziening artikel 44 lid 2: opbrengsten uit de rioolheffing en gespaarde gelden als gevolg van uitgestelde werkzaamheden moeten uitsluitend én blijvend voor het rioleringsdoel worden bestemd en worden ondergebracht in een voorziening. Eventuele tekorten worden onttrokken aan de voorziening Riolering. De egalisatievoorziening Riolering bedraagt op 1 januari 2027 € 10,8 miljoen.

Controleerbare toedeling
Omdat de belasting zowel van de eigenaren als de gebruikers wordt geheven moet op controleerbare wijze worden vastgelegd welke uitgaven in welke mate door het eigenarendeel, en in welke mate door het gebruikersdeel, worden gedekt. Deze eis van de Hoge Raad lijkt met name te moeten waarborgen dat dezelfde kosten niet twee keer in rekening worden gebracht. De opbrengst van eigenaren van woningen en niet-woningen bedraagt € 7,16 mln. De opbrengst van gebruikers van woningen en niet-woningen bedraagt € 12,08 mln. Hierop is de kwijtschelding reeds in mindering gebracht. Hieruit blijkt dat 34,0% van de kosten wordt toegerekend aan de eigenaren en 57,4% aan de gebruikers. Het restant van de kosten (8,6%) wordt onttrokken aan (gedekt vanuit) de "Voorziening riolering".

2. *De stijging van de woonlasten in 2027 bedraagt 10,0%.*

De stijging van de woonlasten bedraagt 10%. Dit geldt voor eigenaren/gebruikers van woningen in een eigen woning met een gemiddelde WOZ-waarde en een (gemiddelde) waardestijging van 7%. In 2019 is de macronorm voor de laatste keer toegepast. Dit is een norm voor de totale opbrengsten OZB in Nederland. Het Rijk en de VNG hebben afgesproken dat de macronorm verdwijnt. Daarvoor in de plaats komt een benchmark, waarin de OZB, de riool- en waterzorgheffing en afvalstoffenheffing worden vergeleken. Het resultaat van de benchmark komt in de COELO-atlas die in maart 2027 uitkomt.

3. *In de berekening van de tarieven is uitgegaan van de stand van de herwaardering van 9 oktober 2026.*

De bovengenoemde percentages met betrekking tot de waardedaling zijn vastgesteld op basis van de huidige stand van de herwaardering, modelwaarden en uitgevoerde marktanalyse. We streven er naar eind januari 2027 de herwaardering af te ronden en met dagtekening 19 februari 2027 meer dan 95% van de WOZ-beschikkingen te verzenden.

Risico:
1. *Het vaststellen van de tarieven van de rioolheffing (eigenarendeel) in een vroegtijdig stadium, kan een financieel risico inhouden.*

De opbrengst is conform de begroting 2027. Bij de voorgestelde tariefstelling is rekening gehouden met de effecten van de jaarlijkse herwaardering in Westland. Het vaststellen van de tarieven OZB 2027 vóórdat de WOZ-herwaardering volledig is afgerond, kan een financieel risico inhouden. Blijkt immers dat de gemiddelde OZB-waarde lager is dan nu wordt geprognotiseerd, dan worden de tarieven OZB 2027 op een te laag niveau vastgesteld. De in de gemeentebegroting voor 2027 opgenomen opbrengst OZB zal dan niet worden gehaald. Het tarief mag achteraf niet naar boven worden bijgesteld.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

FINANCIËN
Conform (meerjaren)begroting.

COMMUNICATIEPARAGRAAF
Bekendmaking in het elektronisch gemeenteblad en via internet.

EXTERN OVERLEG
Uitsluitend intern.

VERVOLGTRAJECT
Publicatie.

Burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester, i.v.

M.L.M. Weerts B.R. Arends